

Таценко Н. В.

Сумський державний університет

Третяк І. В.

Сумський державний університет

МЕТАФОРИЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ ПИТТЯ/DRINKING ЯК ЗАСІБ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КУЛЬТУРИ ПИТТЯ В АНГЛОМОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ

У статті досліджено особливості репрезентації культури пиття в англomовній картині світу на матеріалі метафорично вербалізованого концепту ПИТТЯ/DRINKING. У науковій розвідці запропоновано визначення цього концепту, уточнено поняття мовної картини світу, а також здійснено короткий лінгвістичний екскурс до теоретичних засад дослідження концептуальної метафори. Актуальність роботи зумовлюється недостатнім рівнем дослідження лексичних одиниць на позначення культури пиття в англomовному світі. Основними методами дослідження слугують асоціативний експеримент, концептуальний аналіз та випадкова вибірка.

Аналіз вербалізованих метафор у межах концепту ПИТТЯ/DRINKING відіграє важливу роль у встановленні взаємозалежності культури, мови й народу та визначенні механізмів розвитку формування уявлень мовців про навколишній світ. У процесі роботи зі словника традиційних англійських метафор П. Вількінсона методом випадкової вибірки було виділено та проаналізовано понад 300 метафор, що репрезентують концепт ПИТТЯ/DRINKING. Встановлено, що останній актуалізується в англomовному світі більшою мірою за допомогою онтологічних та структурних метафор, які об'єднуються в тематичні групи та відображають позитивне чи негативне ставлення до вживання алкоголю, вміщують різноманітні значеннєві відтінки та базуються на асоціаціях явищ і предметів повсякденного життя з явищами культури пиття. Окрім цього, всі вони групуються за об'єктом, станом та дією, які вони позначають. Третьою, менш об'ємною групою виокремлено орієнтаційні метафори.

Функціонування концепту ПИТТЯ/DRINKING зумовлюється його залежністю від інших концептів, що актуалізуються в межах дискурсу. Новизна дослідження полягає в детальному концептуальному аналізі метафор, якими вербалізується культура пиття, а також встановленні внутрішньомовних зв'язків, на яких вони побудовані. Результати аналізу можуть слугувати підґрунтям для подальших досліджень особливостей вербалізованих концептів.

Ключові слова: *концепт, мовна картина світу, концептуальна метафора, метафоризація, культура пиття, англomовний світ.*

Постановка проблеми. Дослідження зв'язку культури народу та його мови дає змогу не лише прослідкувати їхню взаємозалежність, а і глибше зрозуміти мовну організацію навколишнього світу та ідентифікувати механізми репрезентації фрагментів цих феноменів один в одному та у світі загалом. Вивчення взаємозв'язків культури, народу та мови вимагає чіткого визначення вектора та кластера культури, мова якої розглядається. У рамках цього дослідження основна увага приділяється концепту ПИТТЯ/DRINKING в англomовному світі, оскільки вживання алкоголю стало невід'ємною частиною культури чи не кожної країни, а тому безперечно має вплив на розвиток мови та формування мовної картини

світу. Концепт ПИТТЯ/DRINKING в англійській мові в рамках культури пиття залишається малодослідженим, що й зумовлює актуальність цієї роботи. Культура пиття є важливим складником мовної картини світу будь-якого народу, а дослідження її лінгвістичної репрезентації уможливує не лише ґрунтовніший аналіз внутрішньомовних семасіологічних зв'язків, а і глибше розуміння культурно-національних особливостей англomовних народів та їхній вплив на формування та розвиток мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Мовна картина світу та елементи її репрезентації завжди були об'єктом досліджень чималої кількості як вітчизняних, так і зарубіжних лінгвістів.

Вагомий науковий внесок у розвиток цього лінгвістичного феномена зробили такі лінгвісти, як В. Гумбольдт [3], Дж. Лакофф [14], Н. А. Козько [5], Л. Вайсгербер [1], О. Селіванова [9], Л. А. Лисиченко [6], В. В. Жайворонок [4] та ін.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження метафоричної репрезентації культури пиття в англійській картині світу на ґрунті аналізу метафор концепту ПИТТЯ/DRINKING, а також виокремлення основних внутрішньомовних зв'язків, на яких вони будуються.

Виклад основного матеріалу. У XXI столітті питання стосовно тісного зв'язку мови, культури та людського мислення в лінгвістів не викликає жодних сумнівів. Одним із перших, хто почав детально вивчати взаємозалежність мови, мислення та культури, вважають В. фон Гумбольдта, який звертав особливу увагу на взаємодію мови й народу, культури й мови, а також народу й культури. На його думку, індивідуальне світосприйняття формується насамперед крізь призму нерозривності мови й народу, а отже, і його культури [3, с. 346].

Беззаперечним є твердження, що дослідження будь-якого феномена вимагає багатогранності та різноплановості, оскільки кожен об'єкт потребує розгляду не лише з різних кутів, а ще й на всіх можливих рівнях. Саме тому встановлення закономірностей та механізмів відображення мисленнєвих і культурних процесів та процесів пізнання в мові неможливе без паралельного залучення таких суміжних наук, як лінгвокультурологія, когнітологія та філософія. Основні положення цих наук відповідають за формування будь-яких уявлень про світ не лише певних народів, а й кожного окремого індивіда. Тому дослідження будь-якого мовного феномена без урахування культурних особливостей народу неможливо вважати повноцінним.

За Н. А. Козько, вивчення проблеми взаємодії мови й культури передбачає виявлення тих особливостей мови, які дають їй змогу бути оптимальним засобом трансляції досягнень культури. Мовні засоби закріплюють специфічні, притаманні різним національно-культурним спільнотам способи членування довкілля [5, с. 339]. Отже, сукупним продуктом відображення явищ навколишньої дійсності в мові є мовна картина світу.

Термін «мовна картина світу» запропонував німецький філолог Л. Вайсгербер. Він вважав, що в мові відображається унікальне сприйняття певним народом об'єктивної дійсності та вказував на системність та синкретичність цього поняття, мінливість, історичність, багаторівневість та мультифункціональність його структури [1, с. 167].

О. Селіванова стверджує, що мовна картина світу семасіологічно аналізується та ономазіологічно структурується на певні фрагменти, поля, лексико-семантичні групи, лексико-семантичні центри як окремі парадигми [9, с. 365]. Таким чином, сучасні лінгвісти одним із найважливіших методів аналізу мовної картини світу передусім вважають вивчення лексичної репрезентації фрагментів когнітивного досвіду.

Проте мовна картина світу знаходить своє відображення не лише суто на лінгвістичному, але й на концептуальному рівні. Л. Лисиченко звертає увагу на те, що саме лексичні одиниці, які виражають поняття або концепти, утворюють мовну картину світу [6, с. 86]. Отже, встановлення лінгвістичних зв'язків культури пиття та мовної картини світу потребує внутрішньомовного аналізу концепту ПИТТЯ/DRINKING.

Єдиного визначення концепту немає, адже різні вчені розглядають його кардинально по-різному та на відмінних одне від одного рівнях. Концепт у рамках мовної картини світу В. Жайворонок характеризує не просто як мовну одиницю з низкою лінгвістичних значень, він описує його як сукупність культурного сенсу народу [4, с. 51]. Отже, концепт ПИТТЯ/DRINKING функціонує вмістичем основних особливостей культури пиття англійського світу й має не лише лінгвістичну, а й культурну інформативність. Таким чином, аналіз концепту ПИТТЯ/DRINKING уможливує поглиблене розуміння особливостей культури пиття англійського світу, а також виокремлення патернів її репрезентації в мові.

На думку М. В. Піменової, концепт являє собою певне уявлення про світ чи його поодинокий фрагмент і характеризується складною структурою, представленою низкою ознак, що втілюються різними мовними способами та засобами [7, с. 10].

Отже, в рамках нашого дослідження **концепт ПИТТЯ/DRINKING** – це сукупність уявлень про предмети, явища, процеси та їхні характеристики й ознаки, що функціонують у фрагментах дійсності культури пиття й реалізуються за допомогою різних лексичних одиниць. Концепт, насамперед, є одиницею ментального та культурного простору.

Концепти здатні виражатися різноманітними мовними одиницями: словами, словосполученнями, фразеологізмами, навіть цілими реченнями та текстами [2, с. 29]. З. Попова та І. Стернін структурують концепт на три основні компоненти: образний компонент, інформаційну наповненість та інтерпретаційне поле [8].

Образний компонент складається з тактильних, зорових, смакових, нюхових, звукових образів, а також метафоричних образів, які абстрактний концепт наділяють конкретним образним змістом і таким чином укорінюють його в предметному мисленні. Інформаційна наповненість багатьох концептів корелює з наповненістю словникових визначень ключового слова концепту, вона характеризується низьким вмістом когнітивних ознак, що позначають відмінні риси предмета чи явища, які лежать в основі концепту. Інтерпретаційне поле вміщає когнітивні ознаки, які транслують основну інформаційну наповненість.

Інтерпретаційне поле сегментується на шість основних зон: 1) енциклопедична об'єднує найяскравіші когнітивні ознаки концепту; 2) оцінна об'єднує когнітивні естетичні, емоційні, інтелектуальні ознаки, а також ознаки оцінювання; 3) регулятивна об'єднує когнітивні ознаки дозволеності чи недозволеності в рамках концепту; 4) утилітарна об'єднує когнітивні прагматичні ознаки ставлення людей до концепту; 5) пареміологічна об'єднує когнітивні ознаки концепту, репрезентовані приказками, прислів'ями та афоризмами; 6) соціально-культурна об'єднує когнітивні ознаки, пов'язані з культурою, традиціями, побутом, звичаями тощо [8, с. 56–58].

У рамках нашого дослідження найбільша увага приділяється оцінній, регулятивній та соціально-культурній зонам, оскільки аналіз цих структурних елементів дає змогу глибше дослідити внутрішньомовні зв'язки концепту ПИТТЯ/DRINKING культури пиття та англomовної картини світу.

Як уже було зазначено, концепт реалізується в мовній картині світу за допомогою різноманітних лексичних засобів, зокрема, важливу роль для визначення структурної організації відіграють лексико-семантичні групи та поля. Проте не менш важливою, на нашу думку, є й метафоризація, що слугує засобом дослідження взаємозв'язку мовної картини світу та ментального сприйняття чи розуміння дійсності представниками тієї чи іншої культури.

Узагальнено, під метафоризацією розуміють виникнення нових, переносних значень слова на основі схожості об'єктів за зовнішнім виглядом чи формою [10, с. 80]. За Дж. Фоконьером, метафора – це рушійна сила для науки, мистецтва, технології та релігії [13, с. 62]. На думку Дж. Лакоффа і М. Джонсона, метафора пронизує все наше повсякденне життя і функціонує не лише в мові, але й у мисленні та дії [14, с. 132]. Система понять, в якій думає й діє людина, за своєю сутністю є метафоричною.

Теорія концептуальної метафори є потужним механізмом синтезу смислів, під яким розуміють сприйняття та розуміння одних об'єктів у термінах інших [там само]. До того ж важливими особливостями метафори є її поетичність та риторичність. Дж. Лакофф та М. Джонсон виокремлюють три основні типи концептуальних метафор:

- 1) онтологічні – експлікують ідеї, емоції, дії, події у вигляді живого об'єкта чи субстанції;
- 2) структурні – зумовлюють структурне впорядкування одного об'єкта в термінах іншого;
- 3) орієнтаційні – характеризуються просторовою орієнтацією та відношеннями [там само].

Метафоризація ґрунтується на двох основних структурах знань – когнітивній структурі «джерела» (source) та когнітивній структурі «мети» (target). Поле мети часто структурується за допомогою когнітивного відображення джерела.

Аналіз метафор, що функціонують у дискурсі культури пиття, сприяє більш повному розумінню її концептуалізації та актуалізації в англomовній лінгвокультурі.

На матеріалі словника традиційних англійських метафор, укладеного П. Вількінсоном [16], методом випадкової вибірки ми проаналізували понад 300 прикладів метафоричної актуалізації концепту ПИТТЯ/DRINKING та виокремили три групи концептуальних метафор, що репрезентують досліджуваний концепт:

1. Онтологічні метафори, що позначають:

– **ОБ'ЄКТ**. Наприклад, такі метафори, як *slack-trough*, *sand-bed*, *old beeswing*, *admiral of the narrow seas*, позначають людину, яка дуже часто вживає алкоголь. До того ж ці метафори характеризуються різними значенневими та оцінними відтінками.

Так, *slack-trough* та *sand-bed* експлікують скоріше негативне забарвлення, адже лексеми *slack* та *sand* апелюють до концептів СЛАБКІСТЬ, НЕСТІЙКІСТЬ, МІНЛИВІСТЬ: *slack – not tight, loose* [11]; *trough – a point of low activity or achievement* [12]; *sand – a mass of very small grains that at one time were rock and now form deserts and beaches* [11]; *bed – the lower surface of something* [15]. Метафоричність цих двох висловів полягає в перенесенні значення слабкості та нестійкості на вольові характеристики людини, що постає перед вибором випити спиртний напій чи утриматися.

Метафора *old beeswing* має ймовірніше пом'якшене, позитивне забарвлення, адже прикметник *old* апелює до концепту ЗНАЙОМИЙ: *old – 1) long familiar; 2) used to express an attitude*

of affection or amusement [15]. Іменник *beeswing* апелює до концепту РЕГУЛЯРНІСТЬ: *beeswing – a filmy crust on old port* [12];

– ДІЮ. Метафори *to have a suck at the brown cow, to dip your beak, to moisten my clay, to drink like a fish, to wash/wet the head of a new baby, to go all to staps, to dance the hay, to wet your whistle, to drink with the flies* позначають процес вживання алкоголю, але кожна із цих метафор розкриває своєрідний прагматичний потенціал. Варто зазначити, що вони мають евфемістичний характер, що є досить притаманним онтологічним метафорам.

Наприклад, кожна з метафор *to have a suck at the brown cow, to drink like a fish, to dance the hay, to freshen the hawse* означає сильно та часто пиячити. Така конотація досягається через перенесення не лише значення елементів на цілісну метафору, а й за допомогою побудови асоціацій. Метафора *to have a suck at the brown cow* базується на асоціації *cow-calf-drinker*: подібно до теляти, яке не здатне контролювати кількість випитого молока, людина, яку характеризує ця метафора, не в змозі контролювати кількість випитого алкоголю. Окрім цього, лексема *suck* апелює до концепта НЕНАСИТНІСТЬ, ЖАДІБНІСТЬ, який згладжується завдяки концептам МАТИ – НЕМОВЛЯ, що експлікуються лексемою *brown cow*.

За аналогічною схемою базується й метафора *to drink like a fish*, у рамках якої споживач алкоголю асоціюється з рибою, чиє звичайне середовище існування – ніщо інше як вода. У такий спосіб також актуалізується семантика кількості (споживання великих обсягів рідини) та вбачається апелювання до концепту НАДМРНІСТЬ.

Метафора *to dance the hay* складається з двох основних компонентів *dance* та *hay*, значеннєві відтінки яких переносяться на позначуване ними явище. Oxford Dictionary надає таке визначення іменника *hay*: *a country dance with interweaving steps similar to a reel* [12]. Тобто метафора базується на асоціації манери використання народного танцю, елементами якого є рухи з переплітанням ніг, зі станом людини, в якій після надмірної кількості спожитого алкоголю подібним чином переплітаються ноги. Окрім цього, лексема *hay* посилюється до концептів РАДІСТЬ та ВЕСЕЛОЦІ;

– СТАН. Метафори *as drunk as a potter / hatter / cobber / beggar* позначають стан алкогольного сп'яніння та мають негативний значеннєвий відтінок, адже апелюють до концептів БІДНІСТЬ, що зчитується з назв суб'єктів, за допомогою яких актуалізується сам концепт ПИТТЯ/DRINKING. Ці метафори мають історичне підґрунтя, адже

раніше представники тих професій, що лежать в основі запропонованих метафор, жили дуже бідно і єдине, що могло їх розважити, був саме алкоголь. Але в метафорах *as drunk as a lord / an emperor*, навпаки, прослідковується звернення до концептів БАГАТСТВО та ВЛАДА.

У процесі дослідження було виокремлено підгрупу онтологічних метафор на позначення СТАНУ, яка ґрунтується на анімалізації: *as drunk as a pig / swine / ape / fish / owl*. Кожна метафора актуалізується за допомогою різних образів, характеристик та асоціацій, що переносяться з тварин на людину, а також несе в собі різні оцінні відтінки.

Таким чином, в основі метафори *as drunk as a pig/swine* лежить асоціація поведінки п'яної людини з поведінкою та характерними звуками свині, а лексеми *pig/swine* апелюють до концептів ГУЧНІСТЬ та БРУД. Аналогічно побудована й метафора *as drunk as an ape*, в якій додатково яскраво виражене апелювання до концепту НЕКЕРОВАНІСТЬ та ВЕСЕЛІСТЬ.

Цікавою є асоціація п'яної людини із совою в метафорі *as drunk as an owl*. Вона базується на перенесенні характерних рис очей тварини на очі п'яної людини – вони звужені та набряклі. Окрім цього, лексема *owl* апелює до концептів СОН та НІЧ, в яких, зі свого боку, певною мірою актуалізується концепт ПИТТЯ/DRINKING.

Стан сп'яніння також вербалізується метафорами *market-merry* та *dyeing scarlet*. Лексема *merry* тут апелює до концепту РАДІСТЬ та ЩАСТЯ, а лексема *scarlet* – до концепту ЧЕРВОНІЙ (після вживання алкоголю обличчя часто набуває червоного забарвлення).

2. **Структурні метафори** – метафори *boilermaker, night-cap, latch-lifter, chain-lightning, tint, tarantula juice* функціонують в англійській мові на позначення алкогольних напоїв.

Так, метафорична одиниця *boilermaker* позначає надзвичайно міцний алкогольний напій і побудована на перенесенні значення слова *boiler* на алкогольний напій (*boiler – a device that heats water, especially to provide heating and hot water in a house* [11]). Тобто, поняття «алкогольний напій» структурується в термінах поняття *boiler*. Властивість бойлера нагрівати переноситься на алкоголь, адже він здатен «підігрівати» кров. Окрім цього, лексема *boiler* апелює до концептів НАГРІВАННЯ та ТЕМПЕРАТУРА.

Метафора *night-cap* позначає алкогольний напій, який регулярно споживають безпосередньо перед сном та слугує евфемізмом. Яскраво простежується

апелювання до концепту РЕГУЛЯРНІСТЬ, адже раніше ввечері перед сном завжди одягали нічний ковпак. Місце має й асоціація форми нічного ковпака із формою чарки, з якої випивають.

Метафора *latch-lifter* позначає перший випитий за вечір алкогольний напій. Іменник *latch* за Cambridge Dictionary має таке значення: *a fastening device for a door or gate* [11]. Таким чином, у рамках цього образу алкоголь асоціюється з певним механізмом, що здійснює силовий вплив (*lifter – to lift*) на стан тверезості (образ засува – *latch*).

Метафора *tint* репрезентує маленький алкогольний напій. Іменник *tint* вміщує такі значення: 1) *a small amount of a colour*; 2) *a substance used to change slightly the color of something, esp. hair or paint* [11]; 3) *a usually slight modifying quality or characteristic* [15]. Тобто *tint* є джерелом для реалізації мети (маленького алкогольного напою). Лексема *tint* безсумнівно апелює до концепту МАЛЕНЬКИЙ, крім того, місце має й асоціація консистенції алкогольного напою з консистенцією чорнил.

3. Просторові (орієнтаційні) метафори. Метафори *out of one's tree, slewed, down by the head, up to the buckle* також позначають стан алкогольного сп'яніння, що вербалізується за допомогою різних просторових маркерів.

Таким чином, у метафорі *out of one's tree* прийменник *out* позначає знаходження поза межами контролю. Дієслово *slew* експлікує поворот у просторі: 1) *to turn, twist, or swing about* [12]; 2) *to turn or be turned round suddenly and awkwardly* [11]. До того ж лексема апелює до концепту НЕЗГРАБНИЙ, у межах якого можна охарактеризувати й поведінку п'яної людини. У метафорі *down by the head* за допомогою сполучення прислівника *down* та прийменника *by* функціонує передача положення голови (вниз) людини, що на підпитку. Відбувається апеляція до концепту ОПУСКАННЯ. Метафора *up to the buckle* реалізується завдяки прийменнику *up*, який апелює до концептів ВИСОТА та ПІДЙМАННЯ.

Проаналізувавши метафоричну репрезентацію концепту ПИТТЯ/DRINKING, ми дійшли висновку, що найчастішими інструментами його актуалізації є онтологічні та структурні метафори. Це пояснюється тим, що вони досить інтенсивно

функціонують у межах культури загалом, адже їх синтез базується на загальних уявленнях, що вже є в реальній дійсності, незалежно від досвіду та свідомості людини, водночас орієнтаційні метафори вимагають наявності певних просторових умов. Важливо зазначити, що концепт ПИТТЯ/DRINKING репрезентується та актуалізується завдяки взаємодії з іншими концептами, окремо він не функціонує в дискурсі.

Висновки і пропозиції. Зв'язок культури, мови й народу відіграє важливу роль у встановленні їхньої взаємозалежності та визначенні механізмів розвитку формування уявлень мовців про навколишній світ. Оскільки культура пиття є невід'ємною частиною англomовної картини світу, дослідження її репрезентації дає змогу поглибити розуміння її впливу не лише на розвиток лінгвістики, а й на процес сприйняття мовцями дійсності. Одиницею англomовної картини світу в межах культури пиття є концепт ПИТТЯ/DRINKING, який актуалізується за допомогою різноманітних лексичних одиниць, зокрема, метафор.

У результаті аналізу метафор тематичної групи «культури пиття», які функціонують у побуті англomовної лінгвокультури, можна зробити висновок, що концепт ПИТТЯ/DRINKING репрезентується здебільшого за допомогою онтологічних та структурних метафор на основі сталих образів та асоціацій і далі розширюється під впливом розвитку культури пиття. Самі ж метафори об'єднуються в тематичні групи та відображають позитивне чи негативне ставлення до вживання алкоголю, містять різноманітні значеннєві відтінки та базуються на асоціаціях явищ і предметів повсякденного життя з явищами культури пиття.

Численна кількість метафор свідчить про актуальність феномена пиття та характеризує його як невід'ємну частину загальнонаціональної культури та англomовної картини світу загалом. Результати нашого дослідження здатні слугувати підґрунтям для подальшого вивчення репрезентації культури пиття не лише англomовного, а й неанглomовного світу. Теоретичні узагальнення про сучасні методи та прийоми аналізу метафор уможливають подальші лінгвістичні дослідження різноманітних концептів.

Список літератури:

1. Вайсгербер Й. Л. Родной язык и формирование духа / Пер. с нем., вступ. ст. и коммент. О. А. Радченко. Изд. 2-е, испр. и доп. Москва : Едиториал УРСС, 2004. 232 с.
2. Вільчинська Т. Основні підходи до визначення концепту в лінгвістичній парадигмі. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія : СУПЕРЕЧЛИВІ АСПЕКТИ...* 251 Мовознавство. 2009. С. 26–33.

3. Гумбольдт В. Избранные труды по языкознанию / Пер. с нем. Москва : ОАО ИГ "Прогресс", 2000. 400 с.
4. Жайворонок В. В. Проблема концептуальної картини світу та мовного її відображення. *Культура народів Причорномор'я*. 2002. № 32. С. 51–53.
5. Козько Н. А. Лингвокультурные особенности концепта «спиртные напитки» в английском языке. *Проблемы истории, филологии, культуры*. 2012. Вып. № 1(35). С. 334–342.
6. Лисиченко Л. А. Лексико-семантический вимір мовної картини світу. Харків : Вид. група «Основа», 2009. 191 с.
7. Пименова М. В. Предисловие. *Попова З. Д., Стернин И. А., Карасик В. И., Кретов А. А., Борискина О. О., Пименов Е. А., Пименова М. В. Введение в когнитивную лингвистику: Учебное пособие с грифом УМО / Отв. ред. М. В. Пименова*. Кемерово : Кузбассвузиздат, 2004. 209 с.
8. Попова З. Д. Когнитивная лингвистика / З. Д. Попова, И. А. Стернин. Москва : АСТ: Восток-Запад, 2007. 314 с.
9. Селіванова О. О. Мовна картина світу. *Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія*. Полтава : Довкілля, 2006. 711 с.
10. Харченко С. В. Науково-технічна термінологія : навч. посібник. Київ : Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ – друк», 2009. 112 с.
11. Cambridge Dictionary. Cambridge University Press, 2020. URL: <https://dictionary.cambridge.org/>. (24.10.20)
12. English Oxford Living Dictionaries. Oxford University Press, 2020. URL.: <https://en.oxforddictionaries.com/>. (24.10.20)
13. Fauconnier G. Rethinking Metaphor / G. Fauconnier, M. Turner. *Cambridge Handbook of Metaphor and Thought*. Cambridge : Cambridge University Press, 2008. P. 53–66.
14. Lakoff G. *Metaphors We Live By* / G. Lakoff, M. Johnson. London : University of Chicago Press, 2003. 276 p.
15. Merriam-Webster Dictionary. 2020. URL: <https://www.merriam-webster.com/>. (24.10.20)
16. Wilkinson P. R. *Thesaurus of Traditional English Metaphors*. Second Edition. London : Taylor & Francis e-Library, 2006. 989 p.

Tatsenko N. V., Tretiak I. V. METAPHORIZATION OF THE CONCEPT *DRINKING* AS A MEANS OF REPRESENTATION OF DRINKING CULTURE IN THE ENGLISH-SPEAKING WORLDVIEW

The article deals with the representation features of the drinking culture in the English-speaking worldview exemplified by a metaphorically verbalized concept DRINKING. This research deploys a definition of the latter, clarifies the definition of English-speaking worldview, and gives a brief linguistic overview of the theoretical foundations of conceptual metaphor. The relevance of the paper is determined by the insufficient research level of lexical units denoting the culture of drinking in the English-speaking worldview. The main research methods are associative experiment, conceptual analysis, and random sampling.

The analysis of verbalized metaphors within the concept DRINKING plays an important role in establishing the interdependence of culture, language, and people as well as in determining the mechanisms for the development of the speakers' perceptions of the natural world. In the course of the work, more than 300 metaphors (representing the concept DRINKING) from the Thesaurus of Traditional English Metaphors by P. Wilkinson were chosen and analyzed through random sampling. The research found out that in the English-speaking worldview this concept is actualized to a greater extent by ontological and structural metaphors, which are lumped into thematic groups and reflect a positive or negative attitude to alcohol consumption, contain various shades of meaning and are based on the associations of phenomena and objects of everyday life with the phenomena of drinking culture. Besides, they are all grouped by the object, state, and action they represent. Orientation metaphors are singled out as the third, less voluminous group.

The functioning of the concept DRINKING is conditioned by its interdependence on other concepts that are actualized within the discourse. The novelty of the study lies in the detailed conceptual analysis of the metaphors that verbalize the drinking culture, as well as in the establishment of intralingual connections in terms of which they are built. The analysis results can serve as a basis for further research of the features of verbalized concepts.

Key words: *concept, linguistic worldview, conceptual metaphor, metaphorization, drinking culture, English-speaking world.*